

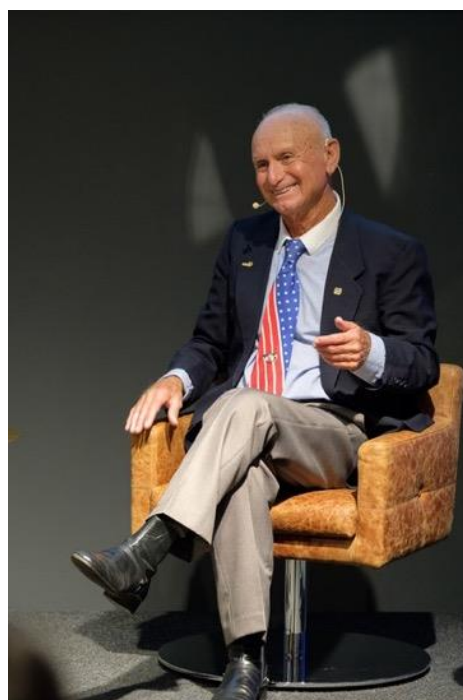
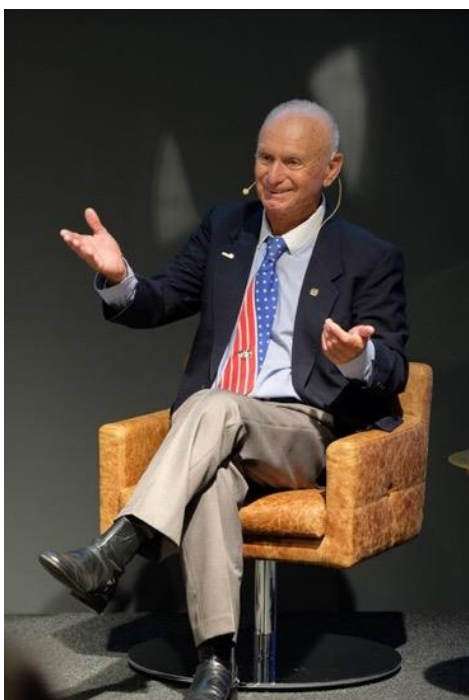
Legendarul arbitru de fotbal, Abraham Klein, sărbătorit la FIFA Muzeul Fotbalului Mondial

De Getta Neumann

În Muzeul Fotbalului Mondial FIFA (Fédération Internationale de Football Association) din inima orașului Zürich, pe 25 octombrie a.c. a avut loc ceremonia de

Înmânare oficială a colecției donate de arbitrul internațional Abraham Klein. Prezenți erau, printre alții, reprezentanți ai Ambasadei Israelului în Elveția, conducători ai comunității evreiești locale, reprezentanți FIFA și Uzi Yitzhaki, președintele Asociației Arbitrilor în Israel. Donația cuprindea obiecte din colecția personală a lui Klein: scrisori și fotografii, fluiere, mingi de fotbal, steaguri, cartonase roșii și galbene, uniforme de arbitru, ș.a. adunate în cursul carierei sale.

Introducând pe motorul de căutare *google* cuvintele cheie „Abraham Klein referee”, se afișează o listă lungă de rezultate, de la un articol detaliat pe *wikipedia*, la articole în ziare ca *Forward*, *The Guardian*, *Haaretz* și înregistrări video pe *youtube*. Dar și ziarele din România relatează despre el. De ce personalitatea arbitrilor Abraham Klein a fost și rămâne fascinantă? A fost ales să arbitreze meciuri spectaculoase la Cupa Mondială FIFA în 1970, în 1978 și în 1982, și la Jocurile Olimpice în 1968 și 1976. Microbiștii evocă partidele memorabile pe care le-a arbitrat: Anglia - Brazilia 0-1 (Mexic 1970), Argentina - Italia 0-1, Brazilia - Italia 2-1 (Argentina 1978) și Italia - Brazilia 3-2 (Spania 1982). Dar nici aceste performanțe nu redau portretul complet.

În 1970, la 36 de ani, era printre cei mai tineri arbitri și venea din Israel, o țară mică și tânără, care nu excelase vreodată pe terenul de fotbal. Mărunt de statură,

reușea să se facă respectat de jucători și de public. Cu toate că nu a avut o copilărie ușoară.

S-a născut la Timișoara, în 29 martie 1934. La vârsta de 3 ani a rămas singur cu mama, tatăl emigrase în Israel. Condițiile de trai erau foarte grele. Mama, croitoreasă, lucra acasă, în apartamentul de două camere, unde locuiau bunicii, fratele și cele 5 surori ale mamei. Oszi, așa cum era numit de către prieteni, era elev la Liceul Israelit, iubit și ajutat de colegi de clasă și de profesori, în special de dirigintele clasei, dr. Ernest Neumann, vreme de 63 de ani rabinul comunității timișorene.

Din Timișoara nu s-a deportat, dar măsurile antievreiești ale guvernului antonescian și manifestările antisemite ale populației au fost dureroase. Copil fiind, Abraham s-a lovit de antisemitism pe stradă, în tramvai, în locuri publice. Familia se lupta cu mari probleme financiare. După război s-a aflat că rudele din partea tatălui au fost deportate din Ungaria și au pierit în Holocaust.

La vârsta de 13 ani, cu consimțământul mamei, Abraham Klein a plecat în Olanda cu un grup de copii evrei adunați din toată țara, cu scopul de a fi pregătiți pentru imigrarea în viitorul stat evreu. Transportul și șederea într-un internat în orașelul Apeldoorn erau organizate de Crucea Roșie, Joint și guvernul olandez. A ajuns în 1948 în Israel, unde îl aștepta tatăl lui, grav bolnav. Mama, sosită ceva mai târziu din România, nu putea asigura existența materială a familiei, așa că băiatul de 14 ani a fost nevoit să lucreze pe lângă cursurile de la școală. Sportiv și jucător de fotbal, fără să ajungă la un nivel de competiție, el și-a descoperit pasiunea vieții, arbitrajul, printr-o întâmplare, înlocuind pe un arbitru amator. Și-a croit drumul spre o carieră glorioasă, cu talent și cu o voință de fier.

Poate tocmai încercările prin care a trecut i-au insuflat forța să se supună unui antrenament strict, să se pregătească înaintea fiecărui meci cu minuțiozitate și să dobândească o autoritate firească. Klein se pregătea atât fizic, cât și psihic, fiind deosebit de exigent față de sine însuși. „Maestrul fluierului”, cum era numit cu admirație, era deosebit nu numai prin profesionalism și acuratețea deciziilor, ci și prin forța sa de caracter. Odată mi-a spus: „Ca arbitru trebuie să fii curajos, să iei decizii dificile în momentele potrivite, chiar dacă publicul sau jucătorii nu sunt de acord. Așa ceva nu se învață la școală, nu poți să înveți dintr-o carte. Viața te învață

să fii curajos, uneori pentru că nu-ți oferă o altă alegere, nu ai încotro și trebuie să ai curaj”.

Interviul cu Abraham Klein la Muzeul FIFA s-a desfășurat într-o atmosferă destinsă, cu zâmbete și aplauze de simpatie și admirație pentru personalitatea carismatică a israelianului care, cu vervă și bun simț, șarm și umor, și-a fermecat publicul. „Stau în fața dumneavoastră, azi, la acest eveniment festiv, emoționat și fericit.” a rostit Klein la ceremonie, având-o alături pe Bracha, soția lui. Un om drept și curajos, un învingător, un om fericit.

Articol publicat și în *Realitatea evreiască*, nov. 2017